

اسناد مشروطیت

دو مکتوب از قوام السلطنه به سید عبدالله بهبهانی

از اسناد متعلق به حسین ثقفی اعزاز

-۱-

حضور مستطاب حجة الاسلام آقای آقا عبدالله بهبهانی دامت برکاته

لزوما بعرض مبارک می‌رساند امروز بر حسب وقت قبلی جنابان آقایان صنیع الدوله و محتشم السلطنه و مشیر الملک و موتمن الملک به دربار شرفیاب شدند. با آنکه کسالت اعلیحضرت همایونی شدید بود و ملاقات و شرفیابی را دکتر رامش آلمانی طبیب تجویز نمی‌کرد مع الوصف خلیل خان اعلم الدوله که با دکتر مزبور همکاری می‌کرد همت کرد و او را راضی کرد که اعلیحضرت از این ملاقات خشنود و موجب تخفیف کسالت معظمله است و چون کار خیری است. روحیه شاه تقویت می‌شود و واقعاً دکتر اعلم الدوله مرد شریفی است و برای مشروطه خواهان خدمت را به مرحله فداکاری رسانده است. لذا اذن تشریف صادر و آقایان شرفیاب شدند. طبق توصیه قبلی اعلم الدوله آقای مشیر الملک نظامنامه انتخابات را مطرح و چون موضوع سلب اختیار از شخصیت مقتدر و بالاخره شاه مملکت بود مطالب طوری معروض گردید که بدون هیچگونه دغدغه خاطر بصحه شاهانه توشیح و مورد تصویب واقع گردید و باقی مطالب مجرمانه هم بوسیله جناب آقای آقا میرزا ابراهیم قمی پیغام و عرض شده است و با این ترتیب دیگر هیچگونه نگرانی باقی نمانده و فقط همت آزاد مردمان است که این نهال مقدس را از آفات و فتن زمانه محفوظ دارند.

برومند باد آن همایون درخت که در سایه اش می‌توان برد رخت

بهر حال موقع آست که برای طرد خائنین از خادمین تقویت و . . . امور را وسیله مجاس مقدس ملی که هر چه . . . قبضه و موجبات ترفیه و سر بلندی مملکت و ملت عزیز را فراهم نمود. این خادم ناچیز مانند همیشه منتظر ارجاع اوامر سروران قوم میباشم. شهر شوال المکرم ۱۳۲۴

احمد

-۲-

حضور مستطاب حجة الاسلام آقای سید عبدالله بهبهانی دامت برکاته

بعرض میرساند بانقدیم مراتب ارادت و استعلام از سلامت مزاج مبارک خاطر

۱ - خواندن بعضی کلمات از روی عکس میسر نشد.